

Den historiske skräddaren.

När jag sommaren 1881 fick min semester, beslöt jag att använda den väl och ligga hela tiden på landet, hvarför jag inackorderade mig i Kulla socken, i en gård hörande under f. d. statsminister Boströms ståtliga »herradöme» Östanå i Roslagen. Belägenheten är, som de flesta stockholmare känna, förtjusande, och inackorderingen var bra. På samma ställe funnos några flere stockholmare, men hvar och en skötte sig själf, så man träffades endast vid måltiderna. Bland andra befunno sig äfven där ett gammalt gift par utan barn. De voro af utländsk börd och kallades för *monsieur* och *madame*. Mannen var omkring sjuttioårig med distinguerade drag, som skvallrade om sydländsk härkomst. Han var smärt och bar en välfriserad peruk samt små färgade, vaxade mustascher, han påminde närmast om en gammal diplomat i disponibilitet. Han kallade sig Emile

Egér, rentier. *Madame* var en gammal fin kvinna, med bleka drag, som vittnade om en framfaren skönhet och på de fina, magra fingrarna blänkte äfven i hvardagslag en mängd briljantringar. Sins emellan talade det gamla paret ständigt fransyska, fastän de båda godt och fullständigt kunde svenska språket, hvilket dock talades med en viss brytning, som var mig bekant, ehuru jag ej kunde säga, på hvilket språk de bröto.

Monsieur Egér var mycket talför och sökte gärna sällskap. Snart öppnade han företrädesvis sitt hjärta för mig, som icke hade annat att göra än promenera och beundra den hänförande naturen. Och han kunde berätta, vill jag lofva, de mest vidunderliga historier, riktiga münchausiader. Vi gjorde långa promenader och han pratade i ett med sydländingens eld, och — jag hörde leende på.

Han var född i södra Frankrike, sade han, i detta undersköna land, som var riddareärans och trubadurernas vagga. Han var enda barnet och hans föräldrar dogo när han var tolf år gammal. En elak onkel, som skulle blifva hans förmyndare, tog honom då med sig till Marseille och slängde honom ombord på ett skepp, som skulle gå till Alexandria och vidare till Cypern; här på skeppet skulle han utbildas till sjöman. Men när de så kommo på höjden af Elba, blefvo de öfverfallna af en marockansk sjöröfvare, mord och plundring följde, och såväl

kaptenen som hela besättningen blefvo grymt mördade med undantag af kaptенens unga fru och unge Egér, hvilka skulle säljas till slafvar i Afrika.

»De där utsikterna kände jag mig icke belåten med», fortfor han »och en månljus natt passade jag på, när jag gick fri på däck, att kasta mig i hafvet och jag sam mot Elba. Jag hade för öfrigt länge närt en önskan att se det ställe, där den store Napoleon vistades under sin första olyckstid; jag sam på allt hvad tygen höllo, men jag fann snart till min förfäran, att jag hade efter mig icke mindre än *fem* stora hajar, som tycktes ha utvalt mig till sitt byte. Dock, nästan afsvimmad, nådde jag stranden och då jag såg mig om, märkte jag att alla *sju* hajarna, åter vände ut till hafs.

Jag upptogs af några beskedliga fiskare och vistades hos dem en tid, men så gick jag åter till sjös i Genua och for sedan kring på många haf och besökte de flesta länder. Men när jag var en färdig man så ledsnade jag på sjön och slog mig ned såsom affärsman i Berlin. Här kom jag i intim beröring med diplomatiska kåren, hvars medlemmar jag gjorde mången viktig tjänst; och jag vann det anseende, att jag genom rekommendationer fick anbud att komma till kejsar Nikolaus i Petersburg. Nu var min lycka gjord. Jag stod kejsaren mycket *nära* och här samlade jag min en tid ganska stora förmögenhet. Här gifte jag mig också

med madame. Men så bröt Krimkriget ut, och så dog den store kejsar Nikolaus. Sedan hade jag inte mer att göra i Petersburg, jag realiserade min förmögenhet och bosatte mig i Stockholm, där jag inköpte det stora huset n:r 108 Kungsbacken. Jag förde ett stort hus och såg många af Stockholms celebriteter hos mig, bland andra August Blanche och Lasse Hjerta, men så sjönk min förmögenhet samman, jag måste sälja huset, och för hvad som återstod af kapitalet köpa en lifränta åt mig och madame.

Då italienska kriget började 1859 skyndade jag åter till Frankrike för att erbjuda Napoleon, min egen kejsare, min tjänst. Jag blef utomordentligt väl emottagen och anställd såsom tolk hos marskalk Mac Mahon. Jag var med i slaget vid Magenta, efter hvilket Mac Mahon blef utnämnd till hertig. Aldrig glömmer jag truppernas intåg i Paris, jag red vid Mac Mahons sida. På Marsfältet hälsade kejsaren trupperna och utdelade de nya fanorna. Där var uppförd en estrad, och på den sutto kejsaren, Mac Mahon och — jag. Då Frankrike ej längre behöfde mina tjänster for jag åter till Stockholm och har sedan lefvat här på gamla dagar, jag och min charmanta gemål.

Ja, så där kunde monsieur Egér prata och berätta i oändlighet, men han blef fasligt ond, om man ibland drog på smilbandet eller gjorde någon invändning . . .

Min semester tog slut och jag for åter till staden, ganska belåten med min sommar.

* * *

Strax efter min återkomst till staden träffade jag en äldre stockholmare, för hvilken jag berättade om min sommarvistelse och om min nya, intressante bekantskap. Han skrattade och frågade om jag aldrig förr hört talas om den »historiske skraddaren Emil Egér?» — »Nej, visst icke!» — »Egér var dansk till börden, men hade lärt skraddaryrket i Paris — därefter hade han öppnat egen affär i Berlin, så kommit till Petersburg, där lyckats bli kejsrerlig hofskräddare och samlat en betydlig förmögenhet — hvarefter han slog sig ned i Stockholm. Här lefde han i slutet af 50-talet ett högt lif, men blef slutligen ruinerad. Allt det öfriga var de vildaste fantasifoster, men på hvilka han numera trodde själf. Den nära beröringen med kejsar Nikolaus bestod däri, att han fick taga mått till hans kläder, och så fick han namn af den »historiske skraddaren».

Nu är det gamla originalet död för tio år sedan.